

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

A francia egyházablás következményei.

Több ízben megemlékeztünk már arról a gyalázatos eljárásról, melyet a francia állam a katolikus egyház vagyona ellen indított rablóhadjáratban tanusított. Következményei világra szóló botránnyá fajultak, mely nap-nap után talál fel valamit a nagy világnak.

Megemlékeztünk már arról, hogy a több ezer millióra becsült egyházi vagyont a francia politikai nagyságok egyszerűen ellopták. Most meg arról kapunk hírt, hogy a francia nép vállaira oly terhek szakadtak, melyek eddig ismeretlenek voltak előtte, mert azokat az egyház viselte.

Magában, Páris város költségvetésében, mely eddig mindig szilárd volt, az idén három milliányi hiány mutatkozik. Honnan ez a váratlan karácsonyi meglepetés? Kénytelenek voltak a párisi városatyák megállapítani, hogy ez bizony a szeparáció ára: Ime: amíg a konkordátum épségben volt, Páris városa mint kegyur 233,000 frankot költött évenként egyházi célokra. Ennek a kétharmad része is inkább csak névszerint való kiadás volt, mert a város a saját mérnökeinek a munkáját, néhány helyiségének bérét számította föl ebben az összegben.

A szeparáció azonban fejedelmi módon megajándékozta a francia fővárost. Párisnak adta a francia építőművészet egész sereg műremekét: a Notre Dame-ot, a Madeleine-t, a montmortre-i bazilikát, hogy csak egy tizedikét említsük a nagyszerű ajándéknak. Ennek az lett a következménye, hogy most már és a jövőben mindenkori a város saját költségén köteles épségben és jókarban tartani ezeket az épületeket.

Páris városának az állam ajándéka eddig két millió és hétszáz ezer frankjába került. Mi lesz, ha 4-5 templom futólagos kijavítása helyett majd olyan restaurálások fognak következni, amelyek közül egy-egy több millió frankba fog kerülni? Olyan kérdés, aminek még a föltevésén is irtóznak a párisi városvezetők. Pedig a törvény kötelezi a városokat s így a polgárokat is a lopott s nekik ajándékozott épületek fenntartására. Azt is kimondja a törvény, hogy a városok

kötelesek a tulajdonukká való egyházi épületeket mindig a hívők rendelkezésére bocsájtani, még pedig díjtalanul.

Igaz, hogy az új törvény fölöslegessé tett az állami költségvetésben egy negyven milliós tételt, amely összeg most szétosztásra kerül a francia városok és falvak között. Kapott is Páris 1906-ban ezen összegből 450 frankot, a múlt évben többet — 779 frankot.

Szomorú a példa, a tanulság azonban világos, de önkénytelenül gondolkodóba kell ejtenie mindenkit.

Kell, hogy felrázson bennünket s előkészítsen egy nálunk is bekövetkező harcra. A francia példára nálunk is terjed a szociáldemokrácia s fattyuhajtásai: az istentelenség, vallás-erkölcstelenség, felekezetenküliség s a szabadgondolkodás cégérébe bujt modern brigantizmus: szóval ami Franciaországot belekergette az erkölesi fertő örvényébe.

Gyávák, tunyák nem lehetünk, mert ez a megadással lenne egyenlő. Fel kell vennünk a küzdelmet, s hol kell, folyjon vér, de Magyarországot francia sorsra juttatni nem engedjük.

Utazás egy aljegyző-választás körül.

Majdnem három hónapja annak, hogy a bácsuifalvi község képviselőtestület első ízben gyűlt egybe, hogy aljegyzőt válasszon a községnek. Akkor öt pályázó közül az elnöklő főszolgabíró ép azt nem akarta jelölni, kit a képviselőtestület egyhangulag választott volna meg, mire Eördögh Elemér községi képviselő indítványára az összes képviselők tartózkodtak a szavazástól, elhagyták a tanácsot és így a választás megejthető egyáltalán nem volt.

Több mint két hónap mulott el azóta. Hátha megpuhul addig a képviselő testület. Hátha a főszolgabíróilag kinevezettnek, — kinek érdekében történt az egész manőver — sikerült az összetartó táborát megbontani.

E hó 8-án végre újra egybegyűlt a községi képviselőtestület majdnem teljes számban a főszolgabíró elnökle alatt, hogy az aljegyzőválasztást — végérvényesen — megejtse. Eördögh Elemér községi képviselő felszólalására a főszolgabíró kijelentette, hogy meghajol a közóhaj előtt és szívesen jelöli az összes pályázókat, mire öt szavazat ellenében 31 szavazattal ifj. Berzenkovits Péter okleveles jegyző, jelenleg egyéves önkéntes választatott meg aljegyzőnek, tehát az, aki mellett a község egész lakossága kezdettől fogva kitartott.

Ne járjunk olyan söracsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a . . . nem találjuk.
BÁCSKAI NAPLÓ

Madách-tanulmány.

Az ember tragédiája VII. és IX. szín.

Irta: Lévay Gyula.

Van ebben a színben színbőség, de bántó, mert Isorán kívül nincsenek élet-szentségre törekvő, igaz katolikusok. Mert Tankred nem az, bár a Szentföldről jött, ahol elsőnek tüzte zászlaját a Jeruzsálemi templom bástyájára és a kereszt ott van a keblén. Még sem igaz katolikus. Ha katolikus volna, akkor Izóra példája őt nem passivitásra, hanem fokozott tevékenységre lelkesítené!

Lucifer nagy diadal előtt áll. A paradicsomi színben eltántorította Adámot és Evát az Atyjától, most a Fiutól igyekszik őket eltántorítani. Erre való ez a nagy készület. El kell hitetni Adámmal megint valami ördögöt, azt, hogy lám a Fiú is lealázza a függetlenségre törekvő lelket; hogy az engedelmesség, a föltétlen meghajlás az isteni rendelkezéssel megjelölt tekintély előtt nem méltó a szellemhez, amely „magában nagy lehet.“ Ajánlja az eretnekek útját: „köztük dereng föl az új gondolat!“ A paradicsomi színben, hogy eltántorítsa az Atyától, csak a „gondolatnak“, most az „új gondolatnak“ csinál propagandát. Mind a kettő az ő szellemének terméke. Szinpatiót öbreszt újra lelkében a dac iránt: „a vész erőit ad!“ A paradicsomi színben trágaryféregnek nevezi, hogy megsértett büszkeségével siettesse bukását. Erre a célra most a traktátust áruló harátot vonja akcióba.

(Hallottunk róla valamit mi is. Valljuk meg magunk közt őszintén.)

Es végre sikerül is neki eltántorítani Tankredet Krisztus mellől. Tudja ő, hogy aki nincs mellette, az ellene van. (Oh ti gyöngye katolikus hősök! Hányan vonultok passzivitásba Krisztus mellől sértett hűség-ből, telhetetlen s ki nem elégíthető, világias becsvágyból. Azután végleg elbánnik veletek az ördög s úgy kerültök felszínre ismét, mint az Egyház legkérlelhetetlenebb el-lenségei!)

De nem sikerül Lucifernek a másik csele, hogy a felmagasztalt Evát (Izora) Adámmal rántassa az elsőnél is végzetesebb bukásba. Eva erősebb a második nagy harcban, mint Adám volt az elsőben.

Izora szent, Izora megközelíthetetlen. Az Egyház malasztja Istenhez emelte már itt a földön. Hozzájutott az örökélet fájának gyümölcséhez. Az örök ifjúság, örök szépség és üdvösségnek problémáját megoldva látja. Ki van elégitve ékes liliumával, mely hervadhatatlan.

Csak Adám marad a csapdában, akit Lucifer már jóval előbb a következő szavakkal gunyolt: „Az Ur dicse ha szinte fölkapott is, főkaptam én is egyuttal vele — csak te maradtál egy kissé alant!“

IX. szín: A felmagasztalt katolicizmus.

Ez a passzivitásba vonuló Tankred ferdül el lassanként az Egyház ellen folytatott harcban a jakobinus Dantoná és rendez a „vérengző guillotinnal“ az eretneket ezerszerte fölülhaladó vérontást, de nem a legfőbb közjóért, nem tulbuzgóságból, mint a konstantinápolyi patriarcha, ha-

nem az abszolutirányzatu közjó ellen, határozott démoni gonoszságból. A fegyvernök Lucifer vidám cimborává, guillotin-mesterré emelkedik e „kifogástalan“ időben és élvezettel ontja a jó, a hű katolikusok vérének és végül azokat is, akiket a jó, a hű katolikusok ellen eszközül felhasznált: a Krisztustól elpártolt Adámokét...

Ebben a rendkívül vértől forradalomban ellenségeink szintén madáchi tendenciát vélnek látni ellenünk, katolikusok ellen.

Lássuk ezt a tendenciát.

Tudni való, hogy a francia forradalom száműzte Istent és helyére az észet tette. Hogy Krisztus ellen még hathatósabb kifejezést adhasson gyűlöletének és megvetésének, egy feslett hölgyet, egy színésznőt helyezett az oltárra, ahonnan eltávolította az Oltáriszentséget.

Igy proklamálta és „szentesítette“ a kötelező szabadszerelmet.

Sok hitványságot cselekedett, hogy gázolhasson az Egyház gyermekeinek nemcsak vérében, de még inkább erkölcsében.

Es mi történt?

Most következik a madáchi tendencia!

De ez páratlan a maga nemében!

Adám (Danton), ami a büszke Adámmal az egész drámai költemény folyamán meg nem történt, éppen a francia forradalomban meghajlik egy férfi előtt, aki katolikus ember: jelleméért. O maga menti meg, hogy a jövőnek biztosítsa: „E jellemért egy higgadtabb jövő, melyben kihamvadt a pártiszenvedély, hálát fog adni nékem.“

Es könnyező szemekkel borul le egy nő előtt, akit anyagnak nevez, akinek a glóriájáról beszél s akit úgy szeretne meghódítani, éppen azért, mert olyan fűnségesen szűzies tiszta és előkelő... s ez a nő katolikus nő!

Katolikus nő, aki vértanusága pillanataiban is „szívében hordja“ az — Eucharistiát. Izorának lilium van a kezében, a marquise leánynak lilium és pálma egyszerre.

Kell-e fényesebb elégtétel a katolicizmusnak, mint amit Danton nyújt neki, midőn a francia forradalom szabadszerelmes „női eszményétől“, a felgerjedt magát nyíltan odakinál „nőtigrisből“ borzongva elfordul és siratja azt a másikat, akinek az arcán valami „kicsinyke semmisség, amit leírni nem lehet“, tükröződött s minő egészen mássá tette mégis! „Azt nem bírhattam, védte glóriája, ettől pokolnak gőze undorít el!“

Ehhez a tendenciához nem kell több szót fűznöm. Nagyon világos tendencia ez.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A karácsonyi szünet után ma tartotta a képviselőház első ülését. Csak az volt ennek a tanácskozásnak a feladata, hogy a most kezdődő parlamenti tanácskozásnak beharangozzon, de igen nagy volt iránta az érdeklődés. Vagy kétszáz képviselő jött el.

Az ülést fél 11 órakor nyitja meg az elnök. Wekerle Sándor pénzügyi jelentése után Jekelfalussy honvédelmi miniszter benyújtja a régi létszám alapján az 1908. évi ujoncjavaslatot.

A holnapi ülésen megválasztják a 21-es bankbizottságot, s több kisebb javaslatot intéznek el.

A képviselőház munkarendje. Hétfőn a kiegyezési javaslatokat kezdik tárgyalni, azután az ujoncjavaslatok kerülnek napirendre, amelyet a költségvetési vita követ.

Az óbudai választás. Az óbudai választás mégsem lesz egyhangú. Az egyesült ellenzék tegnap elhatározta, hogy dr. Botzenhardt Jánossal, a függetlenségi párt jelöltjével szemben ellenjelöltet állít s ma délelőtt küldöttség útján felkérte Komjáthy Bélát, hogy vállalja a jelöltséget. A demokraták nem állítanak jelöltet.

Kamatláb leszállítás. Végre hát a pénzügyi sulyos állapota kissé javul. Az osztrák magyar bank a kamatlábat a mai naptól kezdve öt százalékában állapította meg.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 11. A szabadkai gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 12. Felolvasás a kath. legényegyletben d. u. 4 órakor az alkoholizmus társadalmi hatásáról. Felolvassa Aniesics Jenő.

Január 12. A Szent-Györgyi katolikus kör évi közgyűlése.

Január 12. A kath. legényegylet táncvigalma az egyet disztermében.

Január 18. A m. á. v. altiszti kör táncvigalma a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 19. A katolikus kör bálja a katolikus kör saját helyiségeiben.

Február 1. A m. á. altisztek és szolgák országos nyugdíjpótló és segélyező egyesülete szabadkai fiókegyesületének tancmúltsága a Hungária disztermében.

Főispáni kinevezések. Fernbach Károly főispán dr. Brestyánszky Miklós tb. aljegyzőt és Klemm Gyula tb. árvaszéki fogalmazót díjas közigazgatási gyakornokká nevezte ki. Milits Jánost pedig díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az ujvidéki szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Áthelyezett ügyész. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Aczél Imre szabadkai kir. ügyészt saját kérelmére a budapesti kir. ügyészséghez helyezte át.

Az Ujvidéki I. Kiházasítási Kölcsonös Segélyzőegylet mint Szövetkezet megének egyes községeiben képviseltetni óhajtván magát, felhívja a tanítókat, községi vagy egyéb hivatalnokokat, vagy az alkalmas más egyéneket, hogy ajánlkozzanak.

Uj adókirovési ciklus. 1908. évben kezdődik az új adókirovés, amikor tudvalevőleg a következő 3 évre az adókirovés meg kell ejteni. A közönség bizonyos idegességgel néz elébe az új kirovésnek, mert a reform folytán teljes bizonytalanság van a tekintetben, miként fog a helyzet alakulni. Altalában azt hiszik, hogy az adókirovés új alapokon fog végbemenni, miután ez másképp nem is lehet, mert az új adókirovások már kellő időre törvényre nem válhatnak. Az 1908. évi adókirovés azonban csak 1908. évre bír majd hatállyal, az 1909. és 1910. évre történő adókirovásokat az új adókirovások hatálytalanítani fogják, s a pénzügyminisztert felhatalmazták, hogy 1909-ben az új alapon új adókirovést ejtessen meg.

A takarékpénztár és népbank tegnap töltötte be a Paukovich Andor elhalálása folytán üresedésbe jutott ügyészi állást. Helyébe egyhangulag Janiga János drt választották meg.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter a bácsmadarasi függetlenségi és 48-as népkör alapszabályait jóváhagyta.

Merénylet egy főhadnagy ellen. Mint Ujvidékről jelentik: A pétervári várbeli laktanyában a múlt éjjel több katona énekelve tért haza a kaszányába, mire Plundvich főhadnagy ügyeletes tiszt csendre intette őket. A bakák a főhadnagy intésére feleselni kezdtek, mire a főhadnagy kardjával egyik bakát megsebesítette. A többi baka erre kirántotta oldalfegyverét s a főhadnagyot összeszurkálta. A főhadnagyot a kórházba szállították, míg a támadókat a fogházba kísérték.

Hamis pénzek. A közönség figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy nagyszámban vannak forgalomban a hamis 50 koronás bankjegyek. Ma ismét lefoglaltak egy ilyet a bajai kir. adóhivatalnál, amikor egy fél azzal akart fizetni. A fél igazolta azt, hogy honnét szerezte a hamis 50 koronást.

Tolvaj a templomban és a temetőben. A szerb templomban tegnap ismeretlen tettes ellopta a pörsölyt, meg nem határozható mennyiségű pénzzel. A rendőrség Rekeczky Mátét gyanúsítja a lopással, s előzetes letartóztatásba vette. Ugyancsak

ellopták a zsidó temető pörsölyét is. Itt sem tudják megállapítani, mennyi pénz lehetett a pörsölyben.

Felfüggesztett városi adótsizt. Zenta város h polgármestere felfüggesztette állásától Biró János városi adótsiztet, mert a köteles biztosítékot nem helyezte letétbe. A felfüggesztő határozat érdekes indokolása ez:

„Zenta város szervezési szabályrendeletének 225. §-a értelmében az első adótsizt helyettesíti az ellenőrt, miert is tartozik évi fizetésének egyszeresével egyenlő tiszti biztosítékot letenni. Biró János az 1904. évi általános tisztújítás alkalmával első adótsiztté megválasztatván, óvadékát hivatalának elfoglalása után nyomban le kellett volna tennie. Biró János tiszti biztosítékának letétele tárgyában Zenta város képviselőtestülete 1906. évi április hó 9-én 560. közgy. 1906. sz. véghatározatával, mint végső fokban magyar királyi belügyminiszter ur Onagyméltósága 1907. évi március hó 20-án 16372 1907. III-fő számú intézvénnyel megerősített, — Biró János városi adótsiztet tiszti óvadékának azonnali letételére utasította, mely meghagyásnak Biró János mindezeideg eleget nem tett s vallomása szerint megválasztásának megerősítéséig nem is képes eleget tenni. Miután Biró János adótsizt ezen mulasztása által nemcsak a város képviselőtestület jogerős véghatározatát, de a városi szabályrendeletet is megsértette, kellett elene a fegyelmi eljárást elrendelni s miután a városi szabályrendelet határozott rendelkezése ellenére óvadékot ezideig nem tett, a közszolgálat érdekében állásától felfüggesztem.“

Megszökött beteg betörő. A belgrádi rendőrség táviratiilag értesítette rendőrségünket, hogy az ottani kórházból Bleicher Nándor, felsőmagyarországi illetőségű betöréses lopással vadolt egyén megszökött. Rendőrségünk megállapította, hogy a rovtomultu beteg tegnap este Szabadkán időzött, innen azonban ismeretlen tájékokra tovább költözött. A köröző levél tehát most szét-röpült a szélrózsa minden irányába.

A dohánytőzsbérek szabályozása. Altalános tudott dolog, hogy mikor valaki a pénzügyigazgatóságnál dohányeladásra engedélyt kér, rendszerint olyan magas tőzsbért ajánl meg, melyet később fizetni nem képes. Teszik pedig ezt részben azért, hogy a dohány elárúsításra vonatkozó engedélyt megkapják, részben pedig azért, hogy bosszút álljanak egy más dohányeladási engedéllyel bíró egyéneken. A pénzügyi hatóságnak nem áll jogában, de meg nem szabad lebeszélni a kérelmezőt a magas tőzsbér felajánlásáról, így rendszerint utólag mérülnek fel kellemetlenségek a tőzsbérek fizetése körül. E visszas állapot elkerülése érdekében Sopron vármegye közigazgatási bizottsága igen üdvös módosítás létrehozásán fáradozik. Egyszerűen el akarja törölni a tőzsbérek fizetését és azt javasolja, hogy a trafikosok a főtőzsdében mindjárt a dohányáru bevárlásánál tőzsbér fejében a fogyasztás után bizonyos százalékot fizessenek. Sopron vármegye közigazgatási bizottsága ilyen irányban feliratot is intézett a pénzügyminiszterhez. Egyben azonban hasonló szellemű felirattal való támogatás végett Szabadka közigazgatási bizottságához is megküldötte javaslatát.

Kézre került zsebtolvaj. Körpel Mór, szabadkai pincér panaszt emelt a rendőrségnél, hogy Szárföldi László budapesti illetőségű egyén ellopta kis arany óráját és megszökött. Rendőrségünk megkeresésére Szegeden letartóztatták a tolvajt, aki váratlanul beismerte azt is, hogy mialatt a szabadkai állomáson a vonatra várt, azalatt Rosenberg Adolf, bácsalmási kereskedőt is meglopta.

Bicskázó vasúti munkás. Szakáll Ferenc, vasúti munkás több társával betért munka után pálinkázni. Pálinkázás közben valamin összeszólkoztak. A korcsmában a szóharcon kívül más nem történt. Mikor azonban hazamenet az utcára értek, a Szakállal vitatkozó munkás bicskájával Szakállt halántékon szurta.

Összeégett házaspár.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, január 9.

Rémes szerencsétlenség történt az éjszaka. Egy boldogan élő tekintélyes zombori polgár és neje lettek a vigyázatlanság áldozatai. A szerencsétlenségről szóló értesülésünk a következő:

Lugurmerszky Miklós tekintélyes itteni polgár tegnap este az ágyhoz közel álló asztalnál olvasgatott. A felesége már az ágyban feküdt. Az asztalon petróleum lámpa égett.

Olvasás közben a férj véletlenül meglökte a lámpát, amely a következő pillanatban felborult. A lámpából kifolyó petróleum meggyulladt s a feleség ágyára folyva az ágytüskéket is lángokra lobbantotta.

A nő sikoltva ugrott ki az ágyból s férjével együtt hozzálátott a mentéshez. Mentés közben mindkettőjük ruhája tüzet fogott. A feleség oly súlyos égési sebeket kapott, amelyekben még az éj folyamán belehalt. A férjet is azonnal orvosi ápolás alá vették, de égési sebei oly súlyosak, hogy alig lesz az életnek megmenthető.

Szamarastól együtt elgázolt juhász.

Az a két részeg alak, aki ma délután a lovaival neki hajtott a Batthyány utcában egy szegény juhásznak, aki szamarán nyargalva tartott a nyájához, aligha fog egyhamar megrészegetni. A saját kárukon tanulják meg, hogy nem jó a szeszszel mértéktelenül élni. A batthyány-utcai szerencsétlenség története a következő:

Bosnyák István juhász, ma délután szamarán nyargalva, tartott haza a nyájához. Az utcán szembe hajtott vele egy részeg kocsis két tüzes lóval. A szekéren a kocsis mellett még egy részeg alak ült.

A részeg ide-oda rángatta a lovakat, s ezek hol tüled, hol hozzád vontatták a szekeret, úgy hogy a szegény juhász a legjobb akaratával sem tudott kitérni. Így esett meg, hogy a részeg neki hajtott, a ruddal leütötte a szamaráról s az elbukott szamaron és emberen a súlyos szekeret keresztül ragadták a megijedt lovak.

Nagy csődület támadt az utcában és így sikerült az elszökni iparkodó részeket elfogni s behajtani a városházára. Ide vittek a juhászt, meg a szamarat is. A szegény juhász sokáig hevert eszméletlenül. Az orvos megvizsgálta, s megállapította, hogy a juhász sérülései oly komolyak, hogy a felépüléséhez nem nyujthat nagy reményt.

Ne köhögj!!

Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonat**ot, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-csabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonat**tól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **IFJ. ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltnék. 185-19

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Megzavart népgyűlés.** Megemlékeztünk már arról, hogy a budapesti keresztény szocialista munkások tavaly október 8-ára tervezett népgyűlését az önmagukat felvilágosodottnak, öntudatosnak hirdető és a népjogokért küzdő szociáldemokraták durva támadásokkal megzavarták. Az elnökválasztást a vörösök bottal s revolverrel akarták meg-husítani. A durva támadást a rendőrség közbelépése szüntette meg akként, hogy a garázdálkodók közül néhányat letartóztatott. Ezek ma állottak törvényt a budapesti büntető törvényszéken, mely Fleischer Dávidot tíz hónapi, Frenkel Sándort hét hónapi börtönrre ítélte.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkező legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

író- és rajzszerkezőkereskedésében :: Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

SZINHÁZ.

Troubadour.

Verdinek ez operáját láttuk csütörtökön az olasz operatársaság vendégszereplésével bemutatva. Frezzi Mária, a pacsihangu koloratur énekesnő, ki Leona szerepét töltötte be, ez este indispozícióval küzdött. A sűrű köd, mely a délutáni óráktól ellepte a várost, megártott a derültebb éghajlathoz szokott művésznőnek. Szerepét végigénekelte ugyan, de nagy küzködéssel. Annál nagyobb sikert aratott O' Delle Fornáei, a milánói Scala színház volt tagja Manrico troubadour szerepében. Mesés ének technikája s elragadó hőstenorja valósággal büvölte a közönséget, mely a felvonások végén nem győzött tapsokkal adózni művészetének. Egyik énekszámát az ötödik kép végén a függöny legördülte után még kétszer kellett megismételnie. Olyan káprázató hatással volt művésze közönségünkre, amint a mi színpadunkon alig ért még el művészember.

Natili Antimo, az olasz baritonista Fernandó szerepét alakította meglepő erővel. Kifejezésteljes mimikája Zaccani tanítványára vall. Luna grófot B. Szabó József, kiváló baritonistánk énekelte, míg Azucéna cigányasszony szerepét Pakszi Margit személyesítette. Tehetsége a mult esztendő óta, mikor a társulat tagja volt, erősen fejlődött, tiszta alhangját szép játékát zajosan megtapsolták. Mezei Margit (Inéz) groteszkül hamis énekével közderültséget okozott az első felvonásban.

Az olaszok további szereplése.

Az olasz operatársulat itt időző tagjai a jövő hét során is nálunk maradnak és szintársulatunk két operát ad még elő segítségével, a Faustot és a Sevillai Borbélyt. Az előadásokra felhívjuk közönségünk figyelmét. Az operák tartalmát röviden közölhetné az igazgatóság a kibocsátandó színlapokon, hogy a közönség a műsordarabokat jobban megérthesse.

Műsor:

Szombat: Aranyvirág.
Vasárnap délután: Rab Mátyás. (Félhelyárakkal.)
Vasárnap este: Varázskeringő. (Bérlet-szünet.)

Krécsi A. Nándor könyvkereskedése előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra, napi- és divatlapokra az eredeti hirdetett áron.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőröczi Ernő. 23

Rátekinttem, de a gyermek mozduatlan maradt. E pillanatban tüni kezdett az óra. négyet vert, s mintha csak négy szót mondott volna. Négyeszeres „igent“ az én esdő számra.

S mintha csak új erőre kaptam volna, elhatároztam, hogy ma meglátogatom jó atyámat újra. Jó sokáig ült ott a vádlottak padján, de egyetlen egyszer sem tekintett fel rám. Meglestem, mikor egy keskeny, szűk

folyosón vezették el. Lábai elé akartam magam vetni, de ő börtönőrökkel vezetettetett el s nem volt számomra csak egy szava sem!

Belátod-e most már, mennyire gyűlöl engem a jó Isten? Mikor az imént a délutáni négy órát emlegetted, iszonyúan megijedtem A krisztuskép bizonyára új csapást küld reám, gondoltam magamban. Hisz büntetni akarja a gyermeket, ki saját atyját árulta el!

Erre aztán kimerülten hallgatott el, s tekintete Giannita ajkára meredt.

Amaz aztán elmondott mindent.

— Látod! Nem különös, csodaszzerű ez? — kérde végre. — Tizenkét év óta nem jártam Catania földjén, s ma ily készületlen, váratlanul kell megjelennem itt. Sejtelmem sem volt a történetéről, s alig hogy a városba léptem, tüstént hallottam a gyászos eset híret. Bizonyára a jó Isten küld engem, — sügta valami egyre, — testvércém bajban van, segíteni kell rajta.

Signorina Palmeri tekintete aggódó nyugtalanságot árukt el. Bizonyára valami új csapás érte! Minden erejét összeszedte, hogy le ne roskadjon terhe alatt.

— Nos, hát mit tehetek érted? — kérde Giannita. — Tudod-e miről gondolkodtam az úton? Meg fogom kérdezni tőle, eljönne-e velem Diamantera, — szoltam magamhoz. Van ott egy öreg, kényelmes házikó, hol olcsón ellakhatunk együtt. Varrótűmmel megkeresem a mindennapi kenyeret. Ott lent az utcán reménykedve szövögettem ezt a tervet, de most jut eszembe, hogy meg nem valósítható. Hisz neked mások az igényeid, mint nekem. De azért szólj, mit tehetnék érted? Segítségemet el kell fogadnod, hisz maga az Eg küldött engem hozzád!

A Signorina „testvére“-re hajtotta szép fejét.

— Rám kell bíznod magad, mert nagyot szeretlek téged — szolt Giannita. Aztán a földre ereszkedett, s átkarolta amának térdét.

— Nincs egyéb mondani valód? — kérde a Signorina.

— Sajnos, nincs, — válaszolta Giannita, — gyenge, szegény leány vagyok én csupán. A Signorina tekintete egyszerre csak mintegy varázsütésre változott meg; arca lángolt, s szeme szokatlan nemes tüzből égett. Most látszott csak, milyen ragyogó szépség.

— Giannita, — susogta alig hallhatóan, — hiszed-e, hogy csoda történt velünk?

— Oh igen, — viszonozta amaz.

— A krisztuskép előtt segítségért könyörögtem, s ő most téged küldött hozzám. Nem gondoldod te is?

— De igen, bizonyára ő.

— Tehát mégsem hagyott el a jó Isten egészen?

— Nem, nem, ő veled lesz mindig.

Szemeikbe könnyek szöttek, s csak sóhajuk szakította meg a mély csendet.

— Mikor beléptél Giannita, — kezdte újra a szót a másik, — azon gondolkodtam, hogy elemésztém magam. Azt hittem, számomra nincs segítség többé, hisz a jó Isten elhagyott már.

— De mondsza hát, mit tehetek érted?

A Signorina keblére vonta, s homlokon csókolta az aggódó „testvért.“

— Most már tudom, hogy a kis krisztuskép küldött ide hozzám. Oh mily boldoggá tesz az a tudat, hogy velem van az Isten.

(Folyt. köv.)

Felkérjük lapunk mindazon olvasóit és barátait, akik bármely néven nevezendő nyilvános számadásra kötelezett vállalatnál, akár mint igazgatósági, vagy felügyelő-bizottsági tagok, akár mint részvényesek befolyással bírnak: sziveskedjenek oda hatni, hogy a közgyűlések előtt közhírré teendő zárómérlegek a :: **Bácskai Napló-nak** adassanak felhirdetés végett.

Szerkesztői üzenet.

P. Palánka. A mult évről 7 korona 20 fillér.

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

dijtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-115

Lapkihordó leányok

kiadóhivatalunkban

felvétetnek.

A n. é. közönségnek tisztelettel ajánlom

cserépkályha raktáromat,

melyben a legmodernebb, legizlésebb és legdiszesebb de egyszersmind egyszerű kályhák is rendelkezésére állnak a n. é. közönségnek.

Elvállalok teljesen **új cserép-kályhák felállítását, régiak átrakását és javítását,** valamint minden e szakba vágó munkák lelkiismeretes teljesítését **a legjutányosabb árért, legdiszesebb kivitelben.**

A n. é. közönség pártfogását kérem

253-10-4

Tisztelettel

Dániel A. József,

kályhámester.

Lakás: VI. Harmat-u. 275. Jandek pékkel szemben.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely **első kiadásában 120,000 példányban kelt el,** s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában kapható keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kötőben mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyletalakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, csattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

A főfisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főfisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	16	Értesítvény népoktatási intézetekről	10 péld.	— 40
2	Bérmáltak anyakönyve	—	08	17	Informatio de Capellanis	—	30
3	Egybekeltek anyakönyve	—	08	18	Informatio de Parochis	—	40
4	Meghaltak anyakönyve	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	—	05	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	—	1 —
6	Misealapítványok pénztári kimutatása	—	06	21	Bérmacédula	—	1 20
7	Kegyes alapítványok naplója	—	05	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	—	1 50
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből	—	1 50
9	Templompénztári napló	—	05	24	Családi értesítő	—	1 50
10	Templompénztári számadás	—	06	25	Eljegyzés	—	1 —
11	Relatio de statu Parochiae	—	40	26	Dimissio	—	1 —
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	10 péld.	—	27	Alapító levél	—	1 —
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósa számára	25 drb	1 —
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	— 40
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	30	Latin misejegyzék	—	40

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főfisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1907 szeptember 29.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat minisztervezeték könyvnyomdájában.